



Kęstas PIKŪNAS

## PLJS vizija, arba lietuviško identiteto beiėškant

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga tiems, kurie verda diasporos sultyse, labiau žinoma kaip PLJS, yra būtent ta skėtinė organizacija, kuri vienija visas lietuvių jaunimo sąjungas, atstovauja jų interesams, skatina plėtrą ir stengiasi teikti visą reikalingą informaciją, aktyvinančią jaunimo kultūros ir švietimo veiklą, plėtojant ir palaikant glaudžius bendradarbiavimo ryšius su Lietuvos Respublikos jaunimo organizacijomis. Taip turbūt būtų galima trumpai apibūdinti PLJS viziją ir veiklą. Bet kuo iš tikrųjų gyvena už Lietuvos ribų įsikūręs jaunimas? Ar apskritai ši organizacija yra reikalinga ir ar ji galų gale atlieka savo funkciją? Manau, jog tai – klausimas, vertas milijono.

Bet pradėkime nuo pradžių. Visų už Lietuvos ribų esančių lietuviškų ne pelno siekiančių organizacijų tikslas – skatinti lietuviybę ir burti kuo daugiau žmonių, turinčių tokį patį ar panašų supratimą, kultūrą ar šaknis. Tam priežasties kaip ir nereikia, juk esame lietuviai. Čia ir prasideda subtilybės. Turbūt neretai girdime, kad lietuviai yra išskirtinė tauta ir kad būtent tokioje sistemoje išryškėja lietuviams būdingi bruožai, kaip antai skaldymasis, pavydas, nesutarimai ir garbės

paieška. Bet tik pagalvokime, ar to nėra bet kurioje kitoje nelietuviškoje organizacijoje? Iš patirties žinau, kad to pasitaiko daug kur. Kaip Saliamonas yra rašęs: „nieko naujo nėra ant šitos žemės“. Manau, taikliai pasakyta.

Kiekviena pelno ar ne pelno siekianti organizacija, nors ir gyvuoja daugelį metų, nuolat turi savęs paklausti: koks organizacijos tikslas? kokia yra vizija? ar organizacija eina reikalinga ir kryptinga linkme? Atrodo, labai paprasti klausimai ir atsakyti į juos turėtų būti nesunku. Turbūt gal per greitai ir dažnai norime į juos atsakyti net nesusimastę. Visų pirma ar mes esame pasiruošę ir turime reikalingų priemonių tai atlikti ir įgyvendinti? Antra, kalbant apie lietuviybę, keičiantis laikams, keičiasi ir mūsų požiūris į lietuviybę, patriotizmą ir apskritai į tėvynę. Atrodo, ji jau ne tokia brangi, jau ne ta, už kokią kariavo mūsų protėviai. Ar tai yra garbės, kultūros, ar tik identiteto klausimas?

Grįžkime atgal prie PLJS. Ką tik pasibaigęs kas ketveri metai rengiamas Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas Lotynų Amerikoje parodė, kad PLJS kaip organas yra reikalingas. Galbūt net būtinas. Kartais net to nesuvokdami, mes labai dažnai norime

priklausyti ar būti dalis to, su kuo galėtume susitapatinti ir pajusti dalį savęs. Galų gale būti priimtam už tai, kas esi. Naujai išrinkta valdyba kaip visada būna pilna entuziazmo ir noro dirbti. Galimybė kurti, bendrauti ir įgyvendinti kartu kongreso metu priimtus nutarimus teoriškai turėtų būti ta paskata, kad visi vieningai kaip kumštis dirbtų ir verstų kalnus dėl kilnaus tikslo. Šių metų kongrese išrinktos naujos PLJS valdybos tikslas yra tęsti pradėtus darbus ir užtikrinti kur kas veiksmingesnę Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos veiklą ne vien apskritai pasaulyje, bet ir kiekvienoje lietuvių sąjungoje, kad ji taptų atviresnė ir dar labiau prieinama visam pasaulio ir Lietuvos jaunimui bei įvairioms organizacijoms. Kad ir kaip tai skambėtų, esmė lieka ta pati – skleisti lietuviybę ir puoselėti viską, kas yra brangu ir telpa viename žodyje LIETUVA.

Pasvarstykime apie PLJS kaip apie organizaciją. Kokią pridėtinę vertę ji kuria? PLJS valdyba yra renkama beveik ketverių metų kadencijai kongreso studijų dienų metu. Kiekvienas, kuris balotiruoja, turi pristatyti save ir pasakyti kongreso atstovams bei dalyviams, kodėl būtent jis ar ji turi būti išrenkami, kokios patirties ir ką naujo jie žada įnešti, kiek savęs ir asmeninio laiko planuoja paaukoti. Tada vyksta diskusijos. Tokio renginio, kuriame diskutuojami ir priimami labai rimti klausimai bei temos, dalyviai net nedvejoja jų svarba ir aktualumu. Dviguba pilietybė, lituanistinis švietimas, sąjungų plėtra, amžinas finansavimo trūkumas, kylančios įvairios problemos ir jų sprendimų būdai – viskas rimta, todėl turbūt net nekelia dvejonių, kad tokia organizacija yra ne tik reikalinga, bet ir būtina.

Bet paklauskime savęs kito, kur kas svarbesnio klausimo: kas iš to? Ar svarstymai ir diskusijos uždaroje aplinkoje nesukuria idealios terpės, leidžiančios sureikšminti save ir vidinius reikalus, kilti įvairioms peripetijoms? Teoriškai priežastis, kodėl

mes buriamės į visuomeninę veiklą, turėtų būti noras siekti bendrų tikslų, padėti vienas kitam ar tiems, kam mūsų pagalbos labiausiai reikia. Galų gale tai gyvenimo patirtis, pagrindas save išbandyti ir išreikšti. Čia, manau, ir yra klausimas, į kurį, kad ir kaip būtų keista, nenorėčiau atsakyti. Užuoť į tai gilinęsis, mintį noriu nukreipti kita linkme. Dar kaip šiandien prisimenu Vasario 16-osios koncertą Katedros aikštėje Vilniuje, kai įvairūs Lietuvos scenos atlikėjai ir žvaigždės dainavo apie Lietuvą ir lyg iš knygos ką nors gražaus pasakydavo, gal net padeklamuodavo. Tada į sceną išėjęs Andrius Mamontovas pasirodymo pabaigoje tarė: „Nelaukite, ką gali Lietuva duoti jums! Galvokit, ką jūs galit duoti Lietuvai!“ Žiūrint iš šalies, deja, yra kitaip, tačiau manau, kad kiekvienas žmogus to turėtų savęs paklausti, kiekviena organizacija tai turėtų suvokti ir nuoširdžiai dirbti visų labui.

## PRIEDAS

### XIII pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

Pirmasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas (PLJK) įvyko 1966 m. JAV. Antrajame PLJK 1972 m. buvo įkurta Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga – organizacija, jungianti lietuvių jaunimą visame pasaulyje. Jaunimo sąjungos skyriai kūrėsi įvairiuose kraštuose – JAV, Kanadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Europoje. Šiuo metu Lietuvių jaunimo sąjungos veikia 22 šalyse: Argentinoje, Australijoje, Baltarusijoje, Brazilijoje, Estijoje, Gruzijoje, JAV, Jungtinėje Karalystėje, Ispanijoje, Kanadoje, Karaliaučiaus krašte, Latvijoje, Lenkijoje, Moldovoje, Norvegijoje, Prancūzijoje, Rusijoje, Sibire, Ukrainoje, Urugvajuje, Uzbekijoje, Vokietijoje. Dar dvi šalys – Airija ir Švedija – neturi LJS, bet turi savo jaunimo vienetus (skyrius).

Nuo 2009 m. gruodžio 22-osios iki 2010 m. sausio 7 dienos Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje vyko XIII pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, kuriame dalyvavo lietuvių jaunimo organizacijų iš įvairių pasaulio valstybių atstovai. Jaunieji užsienio lietuviai tris savaites sprendė įvairias jaunimui aktualias problemas ir studijų dienų metu išrinko naują Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybą bei pirmininką.

### XIII PLJK išrinkta nauja PLJS valdyba:

PLJS pirmininkas – Kęstas Pikūnas (Jungtinė Karalystė)  
vicepirmininkė – Giedrė Kazlauskaitė (JAV)  
sekretorius – Venantas Gričiūnas (Belgija)  
nariai Pietų Amerikos plėtrai – Nicolas Velo (Urugvajus) ir Juan Ignacio Fourment Kalvelis (Argentina)  
narys lėšų telkimui – Petras Vaičiūnas (Kanada)  
narys IT ir ryšiams – Martynas Gaurilčikas (Vokietija)  
narys XIV PLJK ruošai ir ryšiams – Karolis Adomaitis (Jungtinė Karalystė)  
narys PLB ir sportui – Stasys Kuliavas (Kanada)  
iždininkas – Saulius Simonavičius (Kanada)

### XIII PLJK nutarimai, skirti PLJS valdybai:

- Įpareigoja skelbti veiklos informaciją ir naujienas PLJS puslapyje ([www.pljs.org](http://www.pljs.org)).
- Skatina PLJS valdybą rūpintis dvigubos pilietybės klausimu ir sukurti oficialią PLJS poziciją šia tema.
- Ragina PLJS skatinti neveiklias LJS atnaujinti veiklą.
- Ragina visas kraštų LJS parengti esamų lietuvių jaunimo organizacijų sąrašą su

kontaktine informacija ir pateikti PLJS valdybai.

- PLJK įpareigoja PLJS valdybą informuoti ir koordinuoti LJS apie įvairias galimybes mokytis lietuvių kalbos.
- PLJK skatina PLJS valdybą informuoti Pietų Amerikos LJS apie galimybes mokytis lietuvių kalbos internetu ir prisidėti kuriant kursų programą.
- PLJK skatina PLJS valdybą tarpininkauti ieškant ir siunčiant į to pageidaujančius vienetus audio- ir videomedžiagą, skirtą mokytis lietuvių kalbos bei Lietuvos kultūros.
- PLJK skatina PLJS valdybą ieškoti ir Pietų Amerikos kraštuose lietuvių kalbos mokytojų, galinčių dirbti, siųsti juos ten, rūpintis lėšomis mokytojo atlyginimui, apgyvendinimui ir kelionės išlaidoms padengti.
- XIII PLJK skatina jaunimą mokytis lietuvių kalbos Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje bei Lietuvos mokslo įstaigose.
- XIII PLJK skatina PLJS valdybą ieškoti galimybių jaunimui iš Pietų Amerikos dalyvauti nemokamuose lietuvių kalbos kursuose Lietuvos mokslo įstaigose.
- Ragina PLJS valdybą kurti PLJS istorijos bei raidos archyvą ir jį skelbti PLJS svetainėje.
- XIII PLJ kongresas pripažįsta svarbų lietuvių bendruomenės įnašą į parapijos ir bendruomenės kūrimą, statybas bei išlaidų ir tai turi būti įvertinta. Šie centrai yra lietuvių bendruomenės katalikiškumo ir tautiškumo širdis, todėl turi būti išsaugota.
- Skatina PLJS valdybą skleisti informaciją apie Lietuvių išeivijos studentų stažuotės (LISS) programą.
- Skatina PLJS valdybą kurti elektroninę programą, kuri padėtų aktyvinti bendravimą ir bendradarbiavimą kraštų LJS.
- Ragina bendradarbiauti su tarptautinėmis institucijomis ir organizacijomis.

- Įpareigoja bendradarbiauti su Lietuvos vyriausybinėmis institucijomis ir jaunimo organizacijomis.
- Prašo prirėkusi atstovauti krašto LJS tos šalies vyriausybinėse institucijose ir jaunimo organizacijose.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą kurti naujas informacijos formas apie PLJS veiklą.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą rinkti ir skleisti informaciją apie įvairius Lietuvoje vykdomus projektus, studijų galimybes, finansinę paramą teikiančias organizacijas ir suteikti reikalingą pagalbą.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą tobulinti ir aktualizuoti [www.pljs.org](http://www.pljs.org) puslapį, atnaujinant informaciją.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą parengti bendrą centrinių kraštų LJ sąjungų veiklos kalendorių PLJS tinklalapyje.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą PLJS interneto tinklalapyje pateikti valdybos veiklos metinę ataskaitą.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą redaguoti PLJS Statutą ir Reglamentą. Statuto ir Reglamento projektas turi būti pateikti PLJS vienetais likus metams iki XIV PLJK.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą pateikti XIV PLJK atstovų skaičių kraštų LJS likus 12 mėn. iki XIV PLJK pradžios.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą turėti aktualų Reglamentą ir Statutą PLJS svetainėje.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą aktualizuoti ir analizuoti informaciją pasinaudojant naujomis technologijomis (pvz., Facebook, Twitter t. t.).
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą bendradarbiauti su LiJOT, nagrinėjant jaunimo organizacijų kokybės gerinimo sistemos panaudojimą kraštų LJS.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą išnagrinėti PLJS įregistravimo galimybes.
- XIII kongresas įpareigoja LJS likus 6 mėn. iki XIV PLJK PLJS valdybai pateikti deleguojamų atstovų skaičių.
- XIII kongresas įpareigoja XIV PLJK ruošos komitetą pateikti PLJS valdybai finansinę sąmatą likus 9 mėn. iki XIV PLJK pradžios. PLJS valdyba patikrina sąmatą ir pateikia savo pasiūlymų.
- XIII kongresas skatina XIV PLJK ruošos komitetą bendradarbiauti su LiJOT, organizuojant XIV PLJK studijų dienas.
- XIII kongresas įpareigoja XIV PLJK ruošos komitetą per 6 mėn. po XIV PLJK PLJS valdybai pateikti PLJK ataskaitą.
- XIII kongresas prašo PLJS valdybos padėti organizuoti, taip pat palaikyti Pietų Amerikos LJS suvažiavimus ir ragina siųsti bent po vieną atstovą iš kitų žemynų.
- XIII kongresas skatina Venesuelos jaunimą įkurti LJS.
- XIII kongresas įpareigoja PLJS valdybą suteikti reikiamą pagalbą steigiant Venesuelos LJS ir paremti organizuojant vasaros stovyklą šioje šalyje.
- XIII kongresas skatina kraštų LJS nufilmuoti bendrą sveikinimą nuo savo krašto LJS ir nusiųsti šią nufilmuotą medžiagą PLJS valdybai iki 2010 m. galo.
- XIII PLJ kongresas skatina Kolumbijos jaunimą dalyvauti Pietų Amerikos LJ suvažiavimuose.
- Rengti XIV pasaulio lietuvių jaunimo kongresą 2013 m. vasarą Didžiojoje Britanijoje.

## WORLD LITHUANIAN YOUTH ASSOCIATION: IN SEARCH OF IDENTITY AND VISION

As history shows, diaspora has always been faithful and dedicated to their motherland, roots, heritage and need to preserve their culture. Some might say the values have changed, others might point out the economical or political situation. You name it. But one of the most common sentences i hear today, is 'back in the day it used to be...'. Today,

everything is perceived as opportunity and society is becoming much more individualistic. How can we, a youth non-profit organization, can cope with that, and what the future holds for newly elected World Lithuanian Youth Association? New beginnings or identity crisis?